

[Time:3 Hrs]	[Marks:100]
Please check whether you have got the right question paper.	
N.B:	<ol style="list-style-type: none"> 1. All questions are compulsory. 2. Figures to the right indicate full marks. 3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.

Q.1		Attempt any TWO Questions.	20
	A	Review the contribution of Bramho Samaj for Indian Society.	
	B	Write an essay on Singh Sabha Movement.	
	C	Discuss the impact of reforms movement on society and culture.	
Q.2		Attempt any TWO Questions.	20
	A	Explain the main stages in the development of English education in India.	
	B	Examine the role of press in social awakening.	
	C	Describe the development of Railway in India during the British periods.	
Q.3		Attempt any TWO Questions.	20
	A	Write a detailed note on commercialization of Agriculture in India during the British rule.	
	B	Write a detailed note on the Economics Drain Theory of Dadabhai Naoroji.	
	C	Explain the causes of decline of Indian Handicraft.	
Q.4		Attempt any TWO Questions.	20
	A	Explain the contribution of Social Reformers in the emancipation of Women in India.	
	B	Briefly discuss the problems of Dalit in British rule.	
	C	Enumerate the factors that led to Peasant's Movement in India.	
Q.5		Write short notes on Any Two of the following:	20
	A	Satyashodhak Samaj	
	B	Impact of Western Education on Indian society.	
	C	Revenue System during British rule.	
	D	Dr. B.R. Ambedkar and Dalit Movement	

वेळ ३ तास	गुण 100
कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.	
सूचना:	<p>१ सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.</p> <p>२ उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.</p> <p>३. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.</p>

प्र. 1		कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.	20
	अ	भारतीय समाजातील ब्राम्हो समाजाच्या योगदानाचा आढावा घ्या	
	ब	सिंह सभा चळवळीवर निबंध लिहा.	
	क	सुधारणा चळवळीचा समाज आणि संस्कृतीवर झालेल्या परिणामाची चर्चा करा.	
प्र. २		कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.	20
	अ	भारतातील इंग्रजी शिक्षणाच्या विकासातील मुख्य टप्पे स्पष्ट करा.	
	ब	सामाजिक जागृती मध्ये वृत्तपत्राची भूमिकेचे परीक्षण करा	
	क	ब्रिटीश कालखंडात भारतातील रेल्वेच्या विकासाचे वर्णन करा.	
प्र. 3		कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.	20
	अ	ब्रिटीश राजवटीत भारतातील शेतीच्या व्यापारीकरणावर सविस्तर टीप लिहा	
	ब	दादाभाई नौरोजींच्या आर्थिक निस्सारण सिद्धांत यावर सविस्तर नोंद लिहा	
	क	भारतीय हस्तउद्योग न्हासाची कारणे स्पष्ट करा.	
प्र. ४		कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा	20
	अ	भारतातील स्त्रीमुक्तीमध्ये समाजसुधारकांचे योगदान स्पष्ट करा	
	ब	ब्रिटीश राजवटीत दलितांच्या समस्यांची थोडक्यात चर्चा करा.	
	क	भारतातील शेतकरी चळवळीला कारणीभूत घटकांची चर्चा करा.	
प्र. ५		खालील पैकी कोणत्याही दोन टिपा लिहा.	20
	अ	सत्यशोधक समाज	
	ब	भारतीय समाजावर पाश्चात्य शिक्षणाचा प्रभाव	
	क	ब्रिटिश राजवटीत महसूल व्यवस्था	
	ड	आदिवासी चळवळी	